

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/93/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519201213
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2026:7519201213.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Alžbety Beňákovej v spore žalobkýň: 1/ A. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, D. a 2/ E. F., nar. XX.X.XXXX, bytom F. G. XXX, obe zastúpené KOČIŠ & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Súľovská 9, Košice, IČO: 52 662 624, proti žalovaným: 1/ H. I., nar. XX.X.XXXX, bytom F. G. XXX, zastúpený JUDr. Ing. Radoslavom Huljakom, advokátom, so sídlom Kremnická 61, Košice a 2/ A. C., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XX, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 29.5.2025 č.k. K3-7C/18/2019-284

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalobkyne 1/ a 2/ majú proti žalovanému 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

III. Žiadna zo strán vo vzťahu žalobkýň 1/ a 2/ k žalovanému 2/ nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej aj súd prvej inštancie alebo aj súd) napadnutým rozsudkom určil, že do dedičstva po poručiťovi F. J., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. G., zomr. X.XX.XXXX patrí nehnuteľnosť - pozemok KNC parcela č. 373 - orná pôda vo výmere 14029 m² v kat. území J. K., v obci J. K., I. L. D. - L. zapísaná na liste vlastníctva č. XXX v podiele 1/1 vytvorená geometrickým plánom č. 01/13 úradne overeným Správou katastra Košice - okolie 12.9.2013 pod č. L./XXXX, ktorá zodpovedá nehnuteľnostiam evidovaným na mene poručiťela, a to pozemkovoknižnej parcele č. 355/a/4 - roľa vo výmere 2 kj 300 šs zapísanej v zápisnici M. XXX kat. územie K. pod radovým č. 3/a v podiele 1/6, neskôr zapísanej ako KNE parcela č. 355/4 - orná pôda vo výmere 12020 m² pod B2 v podiele 1/6 na liste vlastníctva č. XXX kat. územie J. K. a pozemkovoknižnej parcele č. 355/a/5 - roľa vo výmere 2 kj 200 šs zapísanej v zápisnici M. XXX kat. územie K. pod radovým č. 3 v celosti, neskôr zapísanej ako KNE parcela č. 355/5 - orná pôda vo výmere 12026 m² pod B1 v podiele 1/1 na liste vlastníctva č. XXX kat. územie J. K..

2. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol vo výroku II. tak, že priznal žalobkyniam 1/ a 2/, oprávneným na plnenie spoločne a nerozdielne, nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovanému 1/. Vo výroku III. žalobkyniam 1/ a 2/ nepriznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovanej 2/.

3. V prvom rade súd skúmal, či v danom prípade rozhodnutie Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 15C/1/2015 nepredstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Súd zistil, že právoplatné rozhodnutie vo veci sp. zn. 15C/1/2015 nepredstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci, a to z dôvodu, že nie je daná totožnosť sporových strán, keď stranami sporu pred Okresným súdom Košice - okolie sp. zn. 15C/1/2015 boli len E. N. a H. I. a v prejednávanej veci je stranou sporu okrem uvedených osôb v procesnom postavení žalovanej aj A. C., C. I., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XX.

4. Ďalej sa súd zaoberal tým, či je daný naliehavý právny záujem žalobkýň na požadovanom určení, pričom vychádzal z ust. § 137 písm. c/ CSP. Súd dospel k záveru, že nakoľko žalovaný 1/ je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľnosti, ktorá je predmetom sporu, a to KNC parcely č. 373, ktorá je ekvivalentom pozemkovoknižných parciel č. 355/a/4 v podiele 1/6 a 355/a/5 v celosti, neskôr vedených ako KNE parcely č. 355/4 a 355/5 v kat. území J. K., ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní po poručiteľovi F. J., nar. XX.XX.XXXX, O. X.XX.XXXX, žalobcovia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Na tom nemení nič ani skutočnosť, že žalobca je v katastri nehnuteľností vedený ako výlučný vlastník KNC parcely č. 373 titulom právoplatného rozhodnutia správneho orgánu a ide o originárne nadobudnutie vlastníctva s poukazom na vyslovený právny názor odvolacieho súdu, že pre rozhodnutie vo veci sú irelevantné skutočnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa, ktorým je súd prvej inštancie viazaný.

5. V zmysle § 78 ods. 1 a 2 CSP súd hodnotil, či je splnená podmienka núteného spoločenstva po zistení, že stranami sporu sú všetci dedičia poručiteľa F. J..

6. Súd vec právne posúdil podľa § 124, § 132 ods. 1 a § 460 Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním mal súd zo zápisníc z pozemkovej knihy M. XXX E. XXX k. ú. K. a z kópií LV č. XXX E. XXX k.ú. J. K. preukázané, a medzi stranami nebolo sporné, že pozemkovoknižné parcely č. 355/a/4 a č. 355/a/5 v k.ú. K. (neskôr vedené ako KNE parcely č. 355/4 a č. 355/5 v k.ú. J. K.) boli vlastníctvom poručiteľa F. J. ku dňu jeho N. X.XX.XXXX, a to pzkn. parcela č. 355/a/4 v podiele 1/6 titulom dedenia zo X.X.XXXX M. XXX a pzkn. parc. č. 355/a/5 v celosti titulom daru zo X.X.XXXX M. XXXX. Z dedičských spisov po poručiteľovi F. J., a to Štátneho notárstva v Prešove sp. zn. D 1435/72, Štátneho notárstva v Prešove sp. zn. D 197/1973 neskôr vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 0D/197/73 a Okresného súdu Prešov sp. zn. 18D/601/1995 mal súd preukázané, že predmetné nehnuteľnosti neboli doposiaľ prejednané v dedičskom konaní po poručiteľovi F. J., keďže vyššie citované rozhodnutie o dedičstve, ktorým boli tieto nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva manželky poručiteľa E. J., bolo na odvolanie dedičky E. N. dodatočne zrušené z procesných dôvodov, a keď súd pokračoval v dedičskom konaní, tieto nehnuteľnosti už neboli vedené v katastri nehnuteľností na mene poručiteľa. Z výpisu z LV č. XXX k.ú. J. K. a výňatku z K. K. P. J. K. N. XX E. XXX mal súd preukázané, a medzi stranami nebolo sporné, že ekvivalentom hore uvedených parciel je v rámci pozemkových úprav novovytvorená KNC parcela č. 373. Súd konštatoval, že nakoľko E. J., manželka poručiteľa, nenadobudla pozemky titulom dedenia, darovacia zmluva z 18.10.2005, ktorou tieto nehnuteľnosti previedla na svojho vnuka žalovaného 1/ je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože nikto nemôže previesť na iného viac práv ako má on sám. Žalovaný 1/ v čase vykonania pozemkových úprav nebol vlastníkom pozemkov vnesených do pozemkových úprav, ktorých ekvivalentom je KNC parcela č. 373. Ku skutočnosti, právoplatnosti rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav príslušným správnym orgánom, po márnom uplynutí lehoty 5 rokov od schválenia tohto projektu, v rámci ktorých bolo možné vykonať opravu údajov v zmysle § 42c zákona č. 330/1991 Zb., uviedol, že v tomto smere je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, a to, že pre určenie nehnuteľnosti do dedičstva nie sú relevantné zmeny týkajúce sa vlastníctva, ku ktorým došlo po smrti poručiteľa v prípade, keď majetok poručiteľa nebol prejednaný v dedičskom konaní.

7. Súd sa tiež vyjadril k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/219/2019 a sp. zn. 5Cdo/125/2023, na ktoré poukazoval žalovaný. Konštatoval, že v predmetných rozhodnutiach dovolací súd potvrdil, že rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorým je súd ako právoplatným správnym rozhodnutím viazaný a nie je oprávnený preskúmavať jeho vecnú správnosť, pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikajú a sú vytvorené nové pozemky s odlišným umiestnením a výmerou, pridelené určeným novým vlastníkom. Podľa názoru súdu, tieto rozhodnutia neriešia pozemkové úpravy k pozemkom, ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní. Vo veci sp. zn. 3Cdo/219/2019 bol posudzovaný prípad nerešpektovania zákonného predkupného práva podielových spoluvlastníkov

pozemkov vnesených do pozemkových úprav, keď žalobcovia sa domáhali nahradenia prejavu vôle žalovaného uzavrieť s nimi kúpnu zmluvu, ktorej predmetom mal byť novovytvorený pozemok. Vo veci sp. zn. 5Cdo/125/2023 sa žalobca domáhal určenia vlastníctva k pozemku vytvorenému v rámci pozemkových úprav titulom vydržania vneseného pozemku.

8. Záverom súd poukázal na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že výkon práva žalovaného 1/ je v rozpore s dobrými mravmi a nemôže požívať právnu ochranu. Súd konštatoval, že žalovaný 1/ je aktuálne jedným z dedičov poručiteľa F. J. (ako vnuk právom alebo jej dcéry poručiteľa Q. I.) a v rámci dodatočného dedičského konania s ním bolo konané ako s dedičom v súvislosti s odvolaním podaným 2.4.2013 právnu predchodkyňou žalobkyň, dcérou poručiteľa E. N. na Okresnom súde Prešov proti rozhodnutiu Štátneho notárstva v Prešove sp. zn. D/197/73 z 5.6.1973. E. N. odôvodnila odvolanie tým, že v dôsledku procesného pochybenia notára nebola predvolaná na pojednávanie, nebolo jej doručené dedičské rozhodnutie, pričom dedičstva sa nevzdala ani nikoho nespĺnomocnila na zastupovanie v dodatočnom dedičskom konaní. Predmetné odvolanie bolo žalovanému 1/ doručené 27.5.2013, vyjadril sa k nemu písomným podaním zo 4.6.2013, a teda ešte pred rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Košice - okolie č. 2013/00523-12/Pá z 13.9.2013 o schválení vykonania projektu jednoduchých pozemkových úprav v k. ú. J. K., titulom ktorého nadobudol vlastníctvo novovytvorenej KNC parcely č. 373 žalovaný 1/. Mal vedomosť o tom, že jeho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré vniesol do pozemkových úprav je minimálne sporné. Dôvodom je, že tieto nadobudol darom od svojej starej matky E. J., ktorá ich mala nadobudnúť dedením po zosnulom manželovi poručiťovi F. J. v dodatočnom dedičskom konaní sp. zn. D/197/73. Nakoľko poručiť F. J. bol ku dňu svojej smrti 3.11.1972 vlastníkom nehnuteľností pôvodne vedených v pozemkovoknižných zápisniciach č. XXX E. XXX k.ú. K., a to pozemkovoknižných parciel č. 355/a/4 a č. 355/a/5 neskôr vedených ako KNE parcely č. 355/4 a č. 355/5 na LV č. XXX a LV č. XXX k.ú. J. K., ktorých ekvivalentom je KNC parcela č. 373 vedená na LV č. XXX k.ú. J. K., ktoré neboli doposiaľ prejednané v dedičskom konaní, súd žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

9. O trovách konania súd rozhodol vo výroku II., nakoľko žalobkyne mali vo veci plný úspech, súd im priznal proti neúspešnému žalovanému 1/ nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd v spore úspešným žalobkyňiam nepriznal voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania, zistené neboli. Žalobkyne uviedli, že náhradu trov konania si uplatňujú len voči žalovanému 1/, ich vyjadrenie podľa obsahu súd vyhodnotil ako vzdanie sa nároku na náhradu trov voči žalovanej 2/, preto súd žalobkyňiam nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej 2/. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný 1/ z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/, d/, f/, h/ CSP, a to v celom rozsahu. V podanom odvolaní konštatoval, že prvostupňový súd rozhodol v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým názorom je súd viazaný v tom zmysle, že pri posudzovaní, či nehnuteľnosť patrí do dedičstva sa vôbec nezaobrá skutočnosťami, ktoré nastali po smrti F. J. vo vzťahu jeho vlastníckeho práva k pôvodným nehnuteľnostiam, t.j. parcelám č. 355/a/4 (v podiele 1/6) a 355/a/5 (v podiele 1/1), a to jednak skutočnosťami faktickej existencie týchto nehnuteľností (zániku zo zákona) ani zmenám/prevodom vlastníctva (vrátane zániku vlastníckeho práva prípadných nástupcov). Tento procesný postup súd zvolil napriek námietkam žalovaného 1/ predneseným na pojednávaní dňa 29.4.2015, v ktorých výslovne poukázal na neprípustnosť rozhodovania o určení vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré boli predmetom pozemkových úprav podľa zákona č. 330/1991 Zb. s poukazom na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR – rozsudku sp. zn. 5Cdo/125/2023 zo dňa 15.8.2024 (t.j. vydaného po zrušovanom uznesení odvolacieho súdu). Súd tak postupoval čisto formalisticky s poukazom na § 391 ods. 2 CSP a odmietnutím novej judikatúry Najvyššieho súdu SR má konanie na súde prvého stupňa inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ CSP. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 232/2022 z 3.5.2022 publikované v zbierke pod č. 73/2022, v ktorom ústavný súd vyvodil záver, že v konaní pred súdom prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom je ústavne udržateľným taký postup, v dôsledku ktorého precedenčná záväznosť neskorších rozhodnutí predstavujúcich novovytvorenú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít predchádza konkrétnej kasačnej viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 CSP. V tejto otázke tiež poukázal na rozhodnutie R 76/2016. V danom prípade, súd vôbec

nebral do úvahy rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/125/2023, čím došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu splnenia procesných podmienok pre prípustnosť žaloby v danej konkrétnej veci. Týmto konaním došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP.

11. Žalovaný 1/ následne namietal nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, kedy v zmysle ods. 46. odôvodnenia rozsudku mal súd za preukázané, že novovytvorená parcela č. 373 zapísaná na LV č. XXX v k. ú. J. K. vo vlastníctve žalovaného 1/ je ekvivalentom pôvodných parciel č. 355/a/4 (v podiele 1/6) a 355/a/5 (v podiele 1/1) pôvodne vo vlastníctve poručiteľa F. J., čo malo vyplývať jednak zo samotného LV č. XXX a aj zo zistenia, že táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Tento záver súdu je v absolútnom rozpore s vykonaným dokazovaním najmä výsluchom strán, ako aj predloženými listinnými dôkazmi, z ktorých jednoznačne vyplýva, že žalovaný od začiatku namieta tvrdenia, že by parcela č. 373 bola ekvivalentom pôvodných parciel, namieta rozdielnosť umiestnenia ako aj výmery týchto nehnuteľností, a tiež tvrdenie, že by parcela č. 373 zodpovedala predmetným nehnuteľnostiam. V skutočnosti sa nejedná o totožné nehnuteľnosti a ani žiadny právny predpis nepozná pojem ekvivalent pozemku.

12. Žalovaný 1/ ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci, kedy vykonanie pozemkových úprav v zmysle zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách stotožnil s aplikáciou právneho predpisu vzťahujúceho sa k nakladaniu s majetkom poručiteľa po jeho smrti. Pre určenie prípustnosti určenia, že vec patrí do dedičstva je základnou podmienkou existencia tejto veci v čase, kedy sa o žalobe na určenie, že vec patrí do dedičstva rozhoduje. K neexistujúcej veci nemožno viesť konanie o určenie, že vec patrí do dedičstva. V súlade s ustálenou judikatúrou, ktorej predmetom sú pozemkové úpravy súdy opakovane a jednomyselne dospeli k záverom, že pôvodné pozemky vstupujúce do pozemkových úprav po právoplatnosti rozhodnutia príslušného správneho orgánu zanikajú (t.j. prestanú existovať) a vznikajú nové pozemky. V tomto prípade v súlade s touto judikatúrou zanikli aj pôvodné parcely č. 355/a/4 (v podiele 1/6) a 355/a/5 (v podiele 1/1) vo vlastníctve poručiteľa ku dňu jeho smrti. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s rozhodnutiami NS SR sp. zn. 3Cdo/219/2019 a sp. zn. 5Cdo/125/2023, na ktoré poukazoval žalovaný, ku ktorým súd uviedol, že tieto rozhodnutia neriešia otázku pozemkových úprav k pozemkom, ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní a nejedná sa o totožnosť s predmetom konania o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, resp. že riešili inú otázku, a to určenie vlastníctva. Žalovaný 1/ poukázal na odôvodnenie zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu v odseku 11.3., v ktorom sa uvádza, že meritórnym rozhodnutím o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiteľovi súd nerozhoduje o právnom vzťahu žalobcu k nehnuteľnosti, ale o právnom vzťahu poručiteľa k nehnuteľnosti a súčasne: vo svojej podstate možno účinky tohto rozhodnutia (o určení, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva) charakterizovať ako vyriešenie predbežnej otázky, t.j. v konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva sa prejudiciálne rieši otázka určenia vlastníckeho práva poručiteľa k veci, teda tvrdenie súdu prvej inštancie o inom predmete konania v rozhodnutiach NS SR absolútne neobstoja a je protirečivé, čím sa stáva rozsudok v tejto časti nezrozumiteľným a nepreskúmateľným. K rovnakému záveru, t.j. že konanie o určenie, že vec patrí do dedičstva v sebe subsumuje vyriešenie právnej otázky vlastníckeho práva konštantne a zhodne dospievajú aj všeobecné súdy SR vo svojich rozhodnutiach publikovaných v zierke, a to vrátane najvyššieho súdu.

13. Za podstatné pochybenie súdu prvej inštancie považoval žalovaný 1/ porušenie viazanosti súdu rozhodnutím iného správneho orgánu v zmysle ustanovenia § 194 CSP, kedy súd prvej inštancie nerešpektoval právoplatné rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu Košice – okolie z 13.9.2013 č. 2013/00523-12/Pá, ktoré nadobudlo právoplatnosť 30.9.2013 a napriek zániku pôvodných parciel a vzniku novej parcely č. 373 de facto určil vlastnícke právo poručiteľa F. J. k tejto parcele, keďže túto otázku musel pred určením, že parcela č. 373 patrí do dedičstva po tomto poručiteľovi vyhodnotiť ako predbežnú otázku, a to v prospech vlastníckeho práva poručiteľa napriek tomu, že jediným riadne zapísaným výlučným vlastníkom tejto novovytvorenej nehnuteľnosti na základe rozhodnutia správneho orgánu je žalovaný 1/. Žalovaný 1/ nadobudol vlastnícke právo dňom právoplatnosti rozhodnutia štátneho orgánu. V takom prípade sa vykoná záznam takto nadobudnutého vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Ide o originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, ktoré nie je odvodené od vlastníckeho práva skoršieho vlastníka. Rozlišovanie medzi originárnym a derivátnym nadobudnutím vlastníctva má v danom prípade nielen teoretický, ale i v zásade praktický význam. Ak vlastník nadobudol vlastníctvo originárne, je v prípade vlastníckeho sporu bez právneho významu spochybnenie nadobudnutia vlastníctva zo strany jemu predchádzajúcich vlastníkov, resp. v danom prípade je bez právneho významu, že prípadne nebol vlastníkom pôvodných pozemkov, ktoré pri pozemkových

úpravách zanikli. V dôsledku pozemkových úprav dochádza k zániku pozemku registra E tak, ako to bolo v prejednávanej veci, teda pozemkov evidovaných na mape určeného operátu v obvode pozemkových úprav. Po pozemkových úpravách sa všetky pozemky evidujú na dotknutom území len ako parcely registra C, t.j. zobrazujúce sa na katastrálnej mape. Rozhodnutím o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je súd viazaný aj v zmysle ustanovenia § 194 CSP. K spôsobu originárneho nadobudnutia vlastníckeho práva poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a krajských súdov Slovenskej republiky. V zmysle týchto rozhodnutí súd nemôže určiť, že nejaký pozemkovými úpravami novovytvorený pozemok celkom alebo sčasti patrí do dedičstva po osobe, ktorá v čase vykonania pozemkových úprav nežila a ako vlastník pozemku v obvode projektu pozemkových úprav nebola účastníkom pozemkových úprav, a to aj v prípade, že táto osoba v dotknutom katastrálnom území vlastnila niekedy v minulosti pred vykonaním pozemkových úprav nejaký pozemok.

14. Ďalej odvolateľ namietol záver súdu v bode 52. odôvodnenia rozsudku, v zmysle ktorého jeho obrana v zmysle námietky nemožnosti spochybnenia jeho vlastníckeho práva k pozemku nadobudnutému na základe pozemkových úprav nemôže požívať právnu ochranu z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Odopretie práva na ochranu vlastníckeho práva za okolností, kedy niekto podá odvolanie proti rozhodnutiu, ktoré v tom čase malo vyznačenú doložku právoplatnosti a vykonateľnosti (sp. zn. D/197/73 z 5.6.1973) je neprípustné už len z dôvodu ochrany základných práv a slobôd garantovaných Ústavou SR, ako aj Dohovorom o ľudských právach. Takéto odôvodnenie rozsudku je takou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

15. Žalovaný 1/ z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil rozsudok Mestského súdu Košice č. k. K3-7C/18/2019-284 zo dňa 29.5.2025 tak, že zamietne žalobu v celom rozsahu a prizná žalovanému 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalobkyniam 1/ a 2/ v plnom rozsahu.

16. K odvolaniu sa vyjadrili žalobkyne 1/ a 2/, ktoré sa s odvolaním žalovaného 1/ v celom rozsahu nestotožnili a odvolacie dôvody uvádzané žalovaným hodnotia ako zjavne formálne a účelové, bez zohľadnenia všetkých právne významných skutočností v posudzovanej veci. Súd prvej inštancie postupoval v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu. V prebiehajúcom konaní sa rozhoduje výlučne o stave ku dňu smrti poručiteľa a o tom, či majetok, ktorý poručiteľ vlastnil, patrí do dedičstva. K odvolacím dôvodom žalovaného a údajnej absencii procesných podmienok, najmä naliehavého právneho záujmu uviedli, že tieto procesné podmienky splnené boli a rovnako je daný aj naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe v dedičských veciach je daný tam, kde majetok poručiteľa nebol v dedičstve prejednaný a bez výroku civilného súdu nie je možné v dodatočnom dedičskom konaní pokračovať. Súd prvej inštancie jasne identifikoval, že pôvodné nehnuteľností (pzkn. 355/a/4 v podiele 1/6 a 355/a/5 v celosti: neskôr KNE 355/4 a 355/5) boli ku dňu smrti vo vlastníctve poručiteľa a neboli v dedičstve riadne prejednané, pričom rozhodnutie z roku 1973 bolo v následnom konaní pre procesné pochybenia zrušené. Skutočnosť, že po smrti poručiteľa prebehli pozemkové úpravy nie je pre posúdenie naliehavého právneho záujmu relevantná, keďže meritom je vysporiadanie základnej dedičskej otázky ku dňu smrti poručiteľa.

17. Podľa názoru žalobkýň námietka žalovaného 1/ ohľadom inej vady konania neobstojí. Prvostupňový súd bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, že pre určenie „patrí do dedičstva“ sú právne irelevantné skutočnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa a že súd má stav posudzovať výlučne ku dňu smrti. Žalovaným uvádzané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR neriešia otázku pozemkových úprav k pozemkom, ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní ako správne uviedol súd v rozsudku. Za rozhodujúcu považujú tu skutočnosť, že v prejednávanej veci ide o taký právny stav, v ktorom k dnešnému dňu nebolo o dedičstve právoplatne rozhodnuté. Uvedené predstavuje zásadné odlišnosti oproti citovanej rozhodovacej činnosti súdov a preto aj závery týchto rozhodnutí nie sú automaticky a priamo uplatniteľné na posudzovaný prípad.

18. Námietku o nesprávnych skutkových zisteniach považovali rovnako za nedôvodnú. Táto smeruje predovšetkým k označeniu ekvivalent pre vzťah medzi pôvodnými parcelami pzkn./KNE a parcelou KNC 373. Uviedli, že termín ekvivalent plní identifikačnú a opisnú funkciu vychádzajúcu z projektovej dokumentácie (register pôvodného a nového stavu) a katastrálnych podkladov, t.j. opisuje, ako sa pôvodný stav premietol do nového stavu. Podstatné pre rozhodnutie bolo a zostalo to, že poručiteľ ku dňu smrti vlastnil pzkn./KNE parcely a preto patria do dedičstva.

19. K údajnému nesprávnemu právnemu posúdeniu s akcentom na § 194 CSP a na § 132 OZ uviedli, že žalovaný opakovane a zjavne účelovo podsúva, že súd prvej inštancie „de facto“ priznal poručiteľovi vlastníctvo ku KNC 373, a tým sa odchyľil od pozemkových úprav. Uvedené je nepresný opis meritórnych účinkov napadnutého rozsudku. Súd v súlade s dedičským právom vyhlásil, že majetok, ktorý poručiteľ vlastnil ku dňu smrti patrí do dedičstva. Tieto dve roviny sa neprelínajú: jedna rieši, kto je dnes vlastníkom novej veci po jednoduchých pozemkových úpravách a druhá rieši, čo tvorí pozostalostnú podstatu historicky ku dňu smrti. Rozsudkom sa vytvára prejudiciálny základ preto, aby sa konanie o dedičstve ukončilo pravdivo a úplne. Namietaný konflikt s viazanosťou podľa § 194 CSP tak nevzniká, lebo rozsudok nie je kontrárny účinkom správneho rozhodnutia.

20. Záverom sa žalobkyne venovali vyvažovaniu uplatniteľných právnych princípov, a to princípom, že dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa, princípom zásady rovnosti dedičov a spravodlivého procesu na strane dedičov, ktoré je potrebné vyvažovať so zásadou právnej istoty. Záver, že vec patrila do dedičstva ku dňu smrti poručiteľa, ponecháva neskoršie stavy nedotknuté a slúži výlučne dedičskému vysporiadaniu medzi dedičmi. Na základe vyššie uvedeného navrhli, aby odvolací súd podľa § 387 CSP odvolanie žalovaného 1/ zamietol a rozsudok Mestského súdu Košice sp. zn. K3-7C/18/2019 zo dňa 29.5.2025 potvrdil. Zároveň navrhli priznať žalobkyniam voči žalovanému 1/ náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

21. V doručenej replike žalovaný 1/ v celom rozsahu zotrval na dôvodoch uvedených v podanom odvolaní, ktoré opiera v prvom rade o aktuálnu judikatúru Najvyššieho súdu SR, ktorej predmetom posúdenia sú otázky právnej záväznosti rozhodnutí správnych orgánov v konaniach o pozemkových úpravách podľa zákona č. 330/1991 Zb., ako aj judikatúru Ústavného súdu SR v otázke viazanosti prvostupňového súdu kasačným rozhodnutím odvolacieho súdu. Zároveň nesúhlasil s vyjadrením žalobkýň k podanému odvolaniu. Dôvodil, že z petitu ich vlastného písomného podania je evidentné, že celé konanie sa netýka pôvodných nehnuteľností, ale absolútne odlišnej, novovznikutej parcely, ktorú poručiteľ v skutočnosti nikdy nevlastnil. Ak sa má rozhodovať výlučne o stave ku dňu smrti poručiteľa o tom, či majetok patrí do dedičstva, nemôže byť v žiadnom prípade predmetom takéhoto určenia (že vec patrí do dedičstva) nehnuteľnosť, ktorú poručiteľ nikdy (a už vôbec nie ku dňu jeho smrti) počas svojho života nevlastnil. V skutočnosti žalobkyne žiadajú určiť, že do dedičstva po poručiteľovi patrí parcela č. 373 vzniknutá na základe pozemkových úprav, pričom neustále argumentujú výrazom ekvivalent, o ktorom sami uvádzajú, že plní iba identifikačnú a popisnú funkciu, čo nemá žiadnu oporu v platných právnych predpisoch ani judikatúre súdov SR. Vzhľadom na vyššie uvedené konštatoval, že neobstojí tvrdenie žalobkýň, že rozsudok prvostupňového súdu nie je kontrárny účinkom správneho rozhodnutia, naopak, napadnutým rozsudkom súd de facto v celom rozsahu popiera záväznosť takéhoto správneho rozhodnutia ako aj určenia vlastníckych práv k novovytvoreným pozemkom titulom originárneho rozhodnutia.

22. V odvolacej duplike žalobkyne v celom rozsahu nesúhlasili s vyjadrením žalovaného. K formulácii žalobného návrhu, ktorý sa týka určenia, že určitý majetok (nehnuteľnosti) patrí do dedičstva a ktorý poručiteľ nemal nikdy vlastniť, poukázali na zrušujúce uznesenie krajského súdu a jeho body 24.1., 24.2. a 24.3. V prebiehajúcom konaní je zásadné, že predmetné nehnuteľnosti tvoria majetkovú podstatu, ktorá má patriť do dedičstva po zosnulom poručiteľovi. Je nevyhnutné v žalobnom petite reflektovať z hľadiska následnej materiálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia o tejto žalobe právny stav tohto majetku v jeho komplexnosti, nakoľko tu chýba riadne rozhodnutie o dedičstve. Žalobkyne preto v žalobnom návrhu identifikujú majetok, t.j. spornú nehnuteľnosť tak, že špecifikujú túto nehnuteľnosť skrz jej terajší ako aj minulý právny status. Podľa názoru žalobkýň žalovaný účelovo využíva skutočnosť, že sporný majetok prešiel transformáciou pozemkovými úpravami, čo sťažuje jeho presnú špecifikáciu. Výrok súdneho rozhodnutia musí nevyhnutne reflektovať transformáciu majetku poručiteľa na sporné pozemky po pozemkových úpravách. Pozemkové úpravy nevytvárajú skutočnosť, že pôvodná parcela bola súčasťou dedičstva ku dňu smrti; preto je prípustná žaloba o určenie, že sporné pozemky patria do dedičstva a následné dodatočné prejednanie so zohľadnením transformácií tohto majetku. Na účely určenia, že sporné pozemky patria do dedičstva po poručiteľovi nemožno opomíňať v súdnom výroku skutočnosť, že podstata konania (žaloby) sa vzťahuje na majetok, ktorý zodpovedá novovytvoreným pozemkom po pozemkových úpravách.

23. Žalobkyne opakovane poukazovali na judikatúru Najvyššieho súdu SR k prípustnosti určovacej žaloby, resp. nalievavého právneho záujmu žaloby na určenie, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi. Majú za to, že výrok súdu, ktorým by určil, že do dedičstva po poručiteľovi patrili iba a výlučne pozemky v ich vymedzení pred pozemkovými úpravami, by zjavne nepostačoval na zákonné prejednanie dedičstva po poručiteľovi. Dedičské súdy už preukázateľne vymedzili predmet dedičstva ako sporný a nepripustili jeho prejednanie vo vzťahu k pozemkom pred pozemkovými úpravami. Poukazovali zároveň na záver prvostupňového súdu, kde bolo jasne konštatované, že žalovaný nebol vlastníkom pozemkov vnesených do pozemkových úprav a konal v rozpore s dobrými mravmi. Nevyhovením žalobe ostane právo žalobkyň na prejednanie dedičstva natrvalo materiálne neuspokojené. Zároveň poukazovali na ústavnoprávny rozmer ochrany ich vlastníctva. Žalobkyne nemôžu byť en bloc a vopred vylúčené z prejednania dedičstva len preto, že majetok po poručiteľovi medzičasom zmenil právnu formu a prešiel neskoršími zmenami vlastníctva. Ďalej argumentovali, že žalovaný v súčasnosti disponuje majetkom (pozemkami), ktoré mu podľa práva a elementárnych zásad spravodlivosti v materiálnom právnom štáte patriť nemajú. Zdôraznili, že v predmetnom konaní sa vôbec nerieši otázka vlastníckeho práva žalovaného k sporným pozemkom, ale otázka, či určitý majetok – pozemky – vymedzené ich súčasným právnym stavom (pozemkovými úpravami) patria do dedičstva po zosnulom poručiteľovi. S poukazom na § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatovali, že zjavným účelom platnej právnej úpravy je zabrániť takému právnemu stavu, aby mala neoprávnená osoba majetkový prospech na ujmu právneho, resp. opomenutého dediča.

24. Žalobkyne dôvodili, že za súčasného právneho stavu dedičstvo ostáva riadne neprejednané. Pozemkové úpravy boli vykonané bez toho, aby bolo právne konečne doriešené vlastníctvo sporných pozemkov. V pozemkových úpravách podľa zákona č. 330/1991 Zb. vzniká nárok na nové pozemky vlastníkovi pozemkov vnesených do pozemkových úprav, ktorých žalovaný vlastníkom preukázateľne nebol. Pre určenie nehnuteľnosti do dedičstva navyše nie sú relevantné zmeny týkajúce sa vlastníctva, ku ktorým došlo po smrti poručiteľa v prípade, keď majetok poručiteľa nebol prejednaný v dedičskom konaní. Záverom konštatovali, že žalovaný 1/ mal vedomosť o tom, že jeho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré vniesol do pozemkových úprav je sporné, keďže tieto nadobudol darom od svojej starej matky E. J., ktorá ich mala nadobudnúť dedením po zosnulom manželovi poručiteľovi F. J. v dodatočnom dedičskom konaní D197/73. V kontexte uvedeného výkon práva v rozpore s dobrými mravmi nemôže požívať právnu ochranu.

25. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného 1/ ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

26. Predmetom sporu je určenie, že do dedičstva po poručiteľovi patrí nehnuteľnosť - pozemok zapísaný na LV č. XXX ako parcela registra „C“, parc. č. 373 o výmere 14029 m², vedené ako orná pôda v kat. území J. K. v celosti, vytvorená GP overený 12.9.2013 schválený pod č. L./XXXX rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Košice - okolie z 10.10.2013 č. 2013/00523-12/Pá o schválení H. J. K. patrí do dedičstva po neb. F. J., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. G., O. X.XX.XXXX a to na tom, v žalobe tvrdenom základe, že predmetná parcela vznikla z pozemkov patriacich poručiteľovi I. D. P. K. K. pôvodne vedených v zápisnici M. XXX B.. XXX/X/X pod B3/a v podiele 1/6 a zápisnici M. XXX B.. XXX/X/X pod B3 v celosti, v prírode tvoriacich poľnohospodársku pôdu užívanú JRD vo výmere 1ha 25árov 88m².

27. Odvolateľ uplatnil odvolacie dôvody, podľa ktorých neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1, písm. d/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§365 ods. 1, písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

28. Odvolací súd má za to, že tieto odvolacie dôvody neboli naplnené.

29. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP spočíva v nesplnení procesných podmienok konania.

30. Odvolateľ odôvodnil nespĺnenie procesných podmienok tým, že súd nesprávne vyhodnotil prípustnosť podanej žaloby o určenie vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré boli predmetom pozemkových úprav podľa zákona č. 330/1991 Zb. s poukazom na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/123/2023 zo dňa 15.8.2024, t.j. vydaného po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu. Tým, že súd vôbec nebral do úvahy predmetné rozhodnutie, došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu splnenia procesných podmienok pre prípustnosť žaloby v konkrétnej veci. Ak by súd skutočne v celom rozsahu a správne posudzoval splnenie podmienky existencie naliehavého právneho záujmu, musel by vziať do úvahy aj názor najvyššieho súdu, že po vykonaní pozemkových úprav už súd nie je oprávnený posudzovať otázku vlastníckeho práva nehnuteľností vzniknutých na základe právoplatného rozhodnutia správneho orgánu (§ 132 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka), a to ani ako otázku predbežnú a už vôbec nie určovať vlastníctvo právnych predchodcov k týmto pozemkom, aj keď títo boli vlastníckymi pôvodnými pozemkov vstupujúcich do pozemkových úprav. Súd sa vysporiadal s predmetným rozhodnutím najvyššieho súdu tak, že predmetné rozhodnutie nerieši otázku pozemkových úprav k pozemkom, ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní, pričom vo veci sp. zn. 5Cdo/125/2023 sa žalobca domáhal určenia vlastníctva k pozemku vytvorenému v rámci pozemkových úprav titulom vydržania vneseného pozemku. Súd dospel k záveru, že na požadovanom určení je daný naliehavý právny záujem, na čom nič nemení ani skutočnosť, že žalobca (mal na mysli žalovaný: poznámka odvolacieho súdu) je v katastri nehnuteľností vedený ako výlučný vlastník KNC parcely č. 373 titulom právoplatného rozhodnutia správneho orgánu a ide o originárne nadobudnutie vlastníctva, keďže v predmetnom konaní sú irelevantné skutočnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa s poukazom na právny názor odvolacieho súdu.

31. Odvolací súd poukazuje na záver vyslovený v bode 11.4. uznesenia č.k. 5Co/62/2024- 239 zo dňa 8.8.2024, v ktorom odvolací súd k prípustnosti žaloby uviedol, že sa jedná o žalobu kedy jej procesná prípustnosť vyplýva z existencie neprejednaného majetku po poručiteľovi v dedičskom konaní. Aj keď sa určovacou žalobou v zásade rieši otázka právneho vzťahu existujúceho ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, Najvyšší súd SR už v rozhodnutí zo 16. decembra 2010 sp. zn. 3Cdo/154/2010 (ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 32/2011) a tiež v rozhodnutí z 11. augusta 2011 sp. zn. 3Cdo/29/2010 uviedol, že súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá - ktorá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi. V konaní o takých žalobách, ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Tento právny názor je potvrdený ustálenou rozhodovacou praxou, keďže je nasledovaný v mnohých ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, napr. 3Cdo/105/2013, 4Cdo/147/2017, 5Cdo/157/2018, 1Cdo/207/2018, 6Cdo/90/2019, 7Cdo/146/2019, 7Cdo/291/2019, 7Cdo/238/2021, 9Cdo/116/2022 a ďalšie). Vo vzťahu k uvedenému je potrebné poznamenať, že po zrušení pôvodného rozhodnutia štátneho notárstva sp. zn. D 197/73 z 5.6.1973 ohľadom pozemkov vedených v zápisnici č. 116 a 123 pre k. ú. Ploské/Nová Polhora a následnom zastavení dedičského konania rozhodnutím OS Prešov sp. zn. D 197/73 Dnot 2/2014 z 23.10.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 18Cod/1/2018-116 z 28.3.2018 pre nemajetnosť poručiteľa, tieto nehnuteľnosti stále neboli a nie sú prejednané, ktorý pretrvávajúci stav právnej neistoty zakladá naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi. Odvolací súd má za to, že súd postupoval správne, keď dospel k záveru, že predmetná žaloba je prípustná, nakoľko žalobkyne majú na požadovanom určení naliehavý právny záujem, preto tento odvolací dôvod nebol naplnený.

32. Odvolací súd považuje za správny aj záver súdu o neexistencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu ku konaniu vedenému pôvodne na Okresnom súde Košice- okolie pod sp. zn. 15C/1/2015 z dôvodu, že nie je splnená podmienka totožnosti sporových strán, keď stranami sporu boli len E. N. a H. I., a v prejednávanej veci je spranou sporu okrem uvedených osôb v procesnom postavení žalovanej aj A. C., C. I., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XX. Odvolací súd konštatuje, že ide o procesnú podmienku, ktorú odvolací súd skúma ex offio.

33. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

34. Odvolateľ v podanom odvolaní namietal inú vadu konania poukazom na to, že súd pristupoval čisto formalisticky pri posudzovaní prípustnosti žaloby odkazom výlučne iba na § 391 ods. 2 CSP, pričom odmietol novšiu judikatúru, na ktorú poukazoval a to už spomínané rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/125/2023 zo dňa 15.8.2024. Vzhľadom na záver súdu, s ktorým záverom sa stotožňuje aj odvolací súd, ktorý konštatoval, že toto rozhodnutie nerieši otázku pozemkových úprav k pozemkom, ktoré neboli prejednané v dedičskom konaní, je aj táto odvolacia námietka nedôvodná. Správne procesne postupoval súd, keď postupoval v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení.

35. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) môže byť naplnený, len ak súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky k nesprávnym skutkovým zisteniam.

36. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok, odvolací súd dospel k záveru, že uplatnený odvolací dôvod v prejednávanej veci nie je preukázaný a rozhodnutie súdu je zákonné a vecne správne. Odvolací súd nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie boli nesprávne, nezodpovedajúce tvrdeniam strán a vykonaným dôkazom, príp. založené na chybnom hodnotení vykonaných dôkazov alebo, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali alebo nevyšli za konania najavo, opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo na zistený skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis alebo správne použitý právny predpis (právnou normu) nesprávne vyložil, príp. ho na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav veci, vzal do úvahy iba skutočnosti preukázané vykonanými dôkazmi, ktoré vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z § 191 a nasl. CSP, v súlade so zákonom a správnym spôsobom vo vzťahu k uplatnenému nároku, prihliadajúc na rozhodujúce skutkové tvrdenia a relevantné argumenty sporových strán, a dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

37. Rovnako nedôvodný je naznačený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h/ CSP, ktorým je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu - právne posúdenie. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

38. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

39. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2) možno doplniť nasledovné:

40. Odvolateľ v podanom odvolaní namietal, že súd nesprávne konštatoval, že nie je sporné, že parcela č. 373 je ekvivalentom K. M. XXX/X/X v podiele 1/6 a č. 355/a/5 v podiele 1/1, keďže toto tvrdenie namietal, ako aj rozdielnosť umiestnenia a výmery týchto nehnuteľností. Konštatoval, že v tomto konaní musí ísť o vec, ktorá v čase smrti poručiťela existovala, pričom pôvodné parcely č. 355/a/4 a 355/a/5 už neexistujú. Odvolací súd poukazuje na vyjadrenie žalovaného k žalobe, v ktorom nenamietal výmeru týchto nehnuteľností, len ich rozdielne umiestnenie a totožnosť parcely č. 373 s pôvodnými nehnuteľnosťami v O.. M. XXX E. XXX. Súd v tomto smere správne zistil skutkový stav veci, keď vychádzal z dedičského rozhodnutia z 5.6.1973 vedeného Štátnym notárstvom v Prešove pod sp. zn.

D 197/73, kde predmetné pozemky, a to pzkn. parcely č. 355/a/4 vedenej v zápisnici pozemkovej knihy M. XXX pod radovým číslom 3 v podiele 1/6 a pzkn. parcely č. 355/a/5 zapísanej v zápisnici pozemkovej knihy M. XXX pod radovým číslom 3 v celosti nadobudla manželka poručiteľa E. J.. Vychádzajúc z LV č. XXX E. M. XXX k. ú. J. K. súd zistil, že E. J. bola vedená titulom predmetného dedičského rozhodnutia D 197/73 č.z. 24/73 ako spoluvlastníčka v podiele 1/6 združeného pozemku parcely č. 355/4- orná pôda vo výmere 12020 m2 na LV č. XXX, k. ú. J. K. pod B5/2 a ako vlastníčka v podiele 1/1 združeného pozemku parcely č. 355/5- orná pôda vo výmere 12026 m2 pod B2 na LV č. XXX v k.ú. J. K.. Tieto nehnuteľnosti nadobudla titulom dedičského rozhodnutia, čiže ide o tie isté pozemky, ako zistil aj súd prvej inštancie. Tieto nehnuteľnosti následne E. J. darovala žalovanému 1/ darovacou zmluvou zo dňa 18.10.2005. Súd následne poukázal na výpis z LV č. XXX k. ú. J. K. a výňatok z K. K. P. J. K. N. XX E. XXX, že ekvivalentom týchto parciel je novovytvorená parcela KNC č. 373. Súd teda nevychádzal len z nespornej skutočnosti, hoci to sám nesprávne konštatoval, ale z vykonaného dokazovania výpisom z LV a zo samotného výňatku Projektu pozemkových úprav. Žalovaný 1- krát namietal rozdielnosť výmery až v podanom odvolaní. Odvolací súd aj napriek tomu konštatuje, že výmera novovytvorenej parcely č. 373 bola zachovaná, keďže pôvodne parcela č. 355/4 mala výmeru 12020 m2 (1/6 predstavuje 2003 m2) a parcela č. 355/5 mala výmeru 12026 m2, t.j. celkovo ide o výmeru 14029 m2, ktorá zodpovedá aj parcele č. 373. K umiestneniu parcely č. 373 súd poukazuje na účel pozemkových úprav, ktorým je podľa § 1 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. zistenie a nové usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov ako aj súvisiacich iných vecných práv v obvode pozemkových úprav a nové rozdelenie pozemkov (scelenie, oddelenie alebo iné úpravy pozemkov). Odvolací súd konštatuje, že u týchto pozemkov sa vytyčujú nové hranice a z tohto dôvodu rovnaké umiestnenie pozemkov nie je zachované. Hoci žalovaný namietal totožnosť parciel a ich umiestnenie, s cieľom preukázať svoje tvrdenie nenavrhol žiaden dôkaz.

41. K námietke odvolateľa, že ku dňu smrti poručiteľa neexistovala parcela č. 373, odvolací súd dáva žalovanému do pozornosti, že výrok súdneho rozhodnutia musí byť dostatočne určitý a zrozumiteľný a musí zodpovedať svojim označením prevedeným pozemkovým úpravám (teda už nie pôvodné parcely č. 355/4 a 355/5 ako správne uvádza, ktoré de facto a de iure neexistujú) a to z dôvodu jeho vykonateľnosti. Odvolací súd zdôrazňuje, že v tomto konaní sa neurčuje vlastnícke právo žalovaného, kedy by rozsudok bol rozporný s už vydaným právoplatným rozhodnutím správneho orgánu. Súd určuje, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania, patria do dedičstva po poručiteľovi F. J., keďže tieto neboli prejednané v dedičskom konaní. Ide o iný skutkový stav ako v prípade pozemkových úprav u nehnuteľností, u ktorých nie je tento nedostatok. Po právoplatnom rozhodnutí súdu bude vec následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiteľa. Hoci následné rozhodnutie o dedičstve (osvedčenie o dedičstve) nepotvrďuje, že dedič je jej vlastníkom aj v súčasnosti, vlastnícke právo dediča bude na podklade tohto rozhodnutia zaznamenané v katastri, čím vznikne duplicita vlastníctva. Následne po podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva sa súd bude zaoberať aktuálnym vlastníckym právom k parcele č. 373.

42. Žalovaný k svojej právnej argumentácii v podanom odvolaní uvádza okrem už spomínaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/125/2023, aj rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/219/2019, s ktorým sa rovnako vysporiadal súd tak, že v predmetnom rozhodnutí, podobne ako v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/125/2023 dovolací súd potvrdil, že rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorým je súd ako právoplatným správnym rozhodnutím viazaný a nie je oprávnený preskúmať jeho vecnú správnosť. Pôvodné pozemky schválením projektu pozemkových úprav zanikajú a sú vytvorené nové pozemky s odlišným umiestnením a výmerou, pridelené novourčeným novým vlastníkom. Uvedené rozhodnutie však nerieši otázku pozemkových úprav k pozemkom, ktoré neboli prededené v dedičskom konaní, pričom vo veci sp. zn. 3Cd/219/2019 bol posudzovaný prípad nerešpektovania zákonného predkupného práva podielových spoluvlastníkov pozemkov, vnesených do pozemkových úprav, keď žalobcovia sa domáhali nahradenia prejavu vôle žalovaného uzavrieť s nimi kúpnu zmluvu, ktorej predmetom mal byť novovytvorený pozemok. S týmto záverom sa stotožňuje aj odvolací súd. K ďalším rozhodnutiam, na ktoré poukazoval žalovaný týkajúcich sa krajských súdov, odvolací súd uvádza, že tieto nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax. V konaní pred Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 5Co/4/2023 bol daný iný skutkový stav, keď žalobcovia síce žiadali určiť, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po vykonaní pozemkových úprav, avšak parcela nebola totožná s parcelou, ku ktorej náleží právnomu predchodcovi žalobcu vlastnícke právo. V prejednávanej veci žalobcovia netvrdili, že ich právny predchodca vlastnil spoluvlastnícky podiel na pozemku. V tu prejednávanej veci právny predchodca bol vlastníkom pôvodných pozemkov ako vyplýva z bodu 17. rozsudku súdu prvej inštancie. V konaní pred Krajským

súdom v Tnave sp. zn. 25Co/134/2018 boli predmetom konania pozemky, ktoré už boli predmetom dedenia, preto sa rozhodnutie nevzťahuje na konanie vo veci samej. Predmetom konania pred Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 5Co/64/2022 bolo vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 161/2005 Z.z., teda nie určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, kde sa určuje vlastníctvo poručiteľa ku dňu jeho smrti, ale aktuálny stav, ktorý zohľadňuje aj iné okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa, preto ani toto rozhodnutie nemožno aplikovať na prejednávaný prípad.

43. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, vrátane výroku o trovách konania ako závislého výroku, proti ktorému odvolateľ osobitné námietky ani nevzniesol.

44. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalobkyniam priznal proti žalovanému 1/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, odvolací súd vzal do úvahy, že pri tomto type žalobného nároku týkajúceho sa dedičského práva vzniká medzi potenciálnymi dedičmi nerozlučné spoločenstvo účastníkov v zmysle § 77 CSP, hoci žalovaný 2/ odvolanie voči rozsudku priamo nepodal. Vo vzťahu žalobkyne 1/ a 2/ k žalovanému 2/ rozhodol odvolací súd v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo, nakoľko žalobkyniam žiadne trovy konania vo vzťahu k žalovanému 2/ nevznikli, keďže bol počas odvolacieho konania pasívny.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za nekoná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).